

TÜRKİYE’DEKİ ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YAZININA BAKIŞ: ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ KONGRELERİNİN YAZAR VE İÇERİK YÖNÜNDEN AĞ ANALİZİ İLE İNCELENMESİ^{1*}

Ercan TURGUT^{**}

Memduh BEGENİRBAŞ^{***}

Öz

Örgüt için değerli varlıkların başında insan kaynağı gelmektedir. Örgütsel davranış bu kaynağın birey ve grup olarak davranışlarını örgütün amaçları doğrultusunda yönlendirme konusunu incelemesi sebebiyle işletme yönetiminde önemli bir yer tutmaktadır. Çalışmada örgütsel davranış kongrelerinin bildiriler kitabında yer alan bildiriler içerik ve yazar yönünden ağ analizi ile incelenmiştir. Bu maksatla bildirilerde yer alan örgütsel davranış değişkenlerinin, bildirileri ortaya koyan yazarların mensubu oldukları üniversitelerin ve yazarların akademik unvanlarının ağ yapısı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Davranış Değişkenleri, Ağ Analizi, İçerik Analizi, Bibliyometri

JEL Sınıflaması: M19

---

* Bu çalışma İkinci Örgütsel Davranış Kongresi (7-8 Kasım 2014, Kayseri) açılış panelinde sunulan “Birinci Örgütsel Davranış Kongresinin Yazar ve İçerik Yönünden Ağ Analizi İle İncelenmesi” isimli bildirinin ikinci örgütsel davranış kongresi bildiriler kitabı verilerini de içerecek şekilde genişletilerek tekrar yazılması ile oluşturulmuştur.

** Dr., Kara Harp Okulu Komutanlığı, İşletme Bölümü, eturgut@kho.edu.tr

*** Dr., Kara Harp Okulu Komutanlığı, İşletme Bölümü, mbegenirbas@kho.edu.tr

**AN OVERVIEW OF ON ORGANIZATIONAL BEHAVIOR IN TURKEY:
RESEARCHING THE CONGRESSES OF ORGANIZATIONAL BEHAVIOR
BY NETWORK ANALYSIS IN TERMS OF AUTHOR AND CONTENT**

ABSTRACT

Human source is the most leading wealth in organization. Organizational behavior takes an important position in business administration because of the fact that it researches the subject of leading the behaviors of this source on an individual basis and in group for the purpose of organization. In this study, the bulletins taking part in the organizational behavior conference proceedings are investigated in terms of contents and writers by using the network analysis. To that end, the variables of organizational behaviors involved in the bulletins, the universities which the writers of bulletins are member of and the network analysis of the academic title of the writers are presented in this paper.

Keywords: Organizational Behavior Variables, Network Analysis, Content Analysis, Bibliometrics

GİRİŞ

Teknolojik gelişmeler örgüt içi otomasyonu artmış olmasına rağmen örgütlerde insan varlığı halâ devam etmektedir. Örgüt içindeki makinelerin davranışları daha önceden öngörülebilir olmasına rağmen insan ve bu insanların bir araya gelerek oluşturdukları grupların davranışlarını öngörmek ve yönlendirmek o kadar kolay olmamaktadır. Bu davranışlar örgütün başarısında önemli bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Benzer teknolojik ve finansal özelliklere sahip iki işletmenin başarısı birbirinden farklı olabilmektedir. Hatta aynı işletme içindeki aynı özelliklere sahip iki farklı birimin başarısı bile farklılık gösterebilmektedir. Buradaki farklılığı oluşturan temel etmen insan davranışları olarak karşımıza çıkmaktadır. İşte bu noktada örgütsel davranış önemli bir bilim olarak kendini göstermektedir.

Örgütsel davranış, kaynağı psikoloji, sosyoloji, antropoloji, örgüt teorisi, stratejik yönetim ve yönetim bilimi olan ve bu kaynaklardan aldığı teorileri kendi alanında ne şekilde kullanacağını araştırarak, çıktılarını yönetim ve insan kaynakları alanlarının uygulamasına sunan disiplinler arası bir bilimdir (Erdem 2012:1). Örgütsel davranış, örgütlerdeki kişi ve grupların davranışlarının nasıl ve nedeni, aralarındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin kurulmasında kullanılan araçlar ve bunlarla örgüt yapısı arasındaki ilişkilerle ilgilidir (Koçel 1999:357).

Örgütsel davranış yazını önemi ve yapılan çalışma sayısı giderek artan özelliği ile dikkat çekmektedir. Yönetim organizasyon, işletmecilik gibi ülkemizin köklü kongrelerinde sunulan bildirilerin en çok örgütsel davranış alanı ile ilgili olması bu durumu desteklemektedir. Nitekim 22'nci Yönetim Organizasyon kongresinde yapılan 355 bildiri başvurusundan 193'ü, 21'inci Yönetim Organizasyon kongresinde yapılan 381 bildiri başvurusundan 181'i, örgütsel davranış alanındaki çalışmalardan oluşmaktadır. Bu durum ülkemizde örgütsel davranışın yoğun bir şekilde ilgi gördüğünü göstermektedir. Yabancı yazında sadece örgütsel davranış alanında faaliyet gösteren dergiler bulunmasına rağmen yoğun bir ilgi olmakla birlikte ülkemizde sadece söz konusu alanda yayın yapan bir dergi bulunmamaktadır. Örgütsel davranış kongreleri bu anlamda, alan yazınındaki kişileri ve fikirleri bir araya getirerek bu açığı kapatan önemli bir rol üstlenmektedir. Bu yönüyle örgütsel davranış kongresinin ülkemizde örgütsel davranış ile ilgili yapılan çalışmalarını örnekleyen bir yapıda olduğu değerlendirilebilir.

Örgütsel davranış yazını incelendiğinde çalışmaların genellikle örgütsel davranış değişkenleri arasındaki ilişkileri ve etkileşimleri anlamaya yönelik olduğu görülmektedir. Alan yazınındaki çalışmaları içerik, yazar ve atıf yönünden inceleyen çok fazla çalışma bulunmamaktadır. Oysaki makalelerin matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle incelenmesiyle (Prichard 1969)

oluşturulan bibliyometrik çalışmalar yazındaki tarihsel gelişimi anlamak ve o alandaki düşünce yapısının gücünü ve gelişimini ortaya koymak açısından önemlidir. Aynı zamanda bu tür çalışmalar geleceğe yönelik yol gösterici bir rol oynaması sebebiyle değerlidir (Kırkbeşoğlu vd., 2014:197; Rodriguez ve Navarro 2004: 981; Culnan 1986: 157).

Bu çerçevede, ülkemizde örgütsel davranış yazınına konusundaki en önemli etkinliklerden biri olan örgütsel davranış kongresinin yazar ve içerik yönünden incelenmesi, böylece örgütsel davranış değişkenlerinin bir birleri ile olan ilişkilerinin belirlenmesi, merkezde ve köprü durumunda olan örgütsel davranış değişkenleri, yazarların mensubu olduğu üniversitelerin ve bu yazarların akademik unvanlarının ortaya konulması çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Yazında hangi örgütsel davranış değişkenlerinin birlikte kullanıldığı, hangi değişkenlerin diğer değişkenler arasında bağlayıcı bir rol üstlenerek yapısal boşlukları doldurduğu, hangi değişkenlerin merkezde olduğu ve hangi değişkenlerin henüz çok fazla diğer değişkenler ile birlikte kullanılmamış olduğunu tespit edilmesi neticesinde örgütsel davranış değişkenleri üzerine çalışacak araştırmacılara hangi değişkenlerin sıklıkla bir arada kullanıldığı ve hangi değişkenlerin niş olarak henüz çok fazla araştırılmadığı ve değişkenler arasındaki bağlantıları sağlamak için hangi değişkenlerin ön plana çıktığı hususunda yol gösterileceği düşünülmüştür. Örgütsel davranış alanında değişkenlerin, yazarların ve yazar unvanlarının ağ analizi ile incelendiği bir çalışmaya rastlanılmamış olmasının çalışmayı önemli kıldığı değerlendirilmektedir. Ayrıca çalışmanın örgütsel davranış alanındaki değişkenler üzerine çalışan araştırmacılara bu değişkenlerin hangi değişkenlerle bağ yaptığını ve hangi değişkenler ile bağ yapabileme potansiyelinin olduğunu göstermesi çalışmanın bu alandaki bir boşluğu doldurmaya yardımcı olacağı değerlendirilmektedir.

1.KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1.Bibliyometri

Bir bilim dalıyla ilgili belirli zaman aralıkları ile durum tespitine yönelik çalışma yapılması o bilim dalının zaman içinde gösterdiği gelişmeyi ve eğilimleri ortaya koyması açısından önemlidir (Üsdiken ve Pasadeos 1993:73). Bu tür çalışmalar bibliyometrik bir özellik taşımaktadır. Pritchard (1969) tarafından bibliyometri matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması olarak tanımlanmıştır. Bu analiz yönteminde çalışmalar içerik ve atıf yönünden incelenmekte böylelikle yazındaki durum, yön ve tarihsel gelişim ortaya koyulabilmektedir. Atıf analizi akademik yayınlarda dipnot ve kaynakça şeklinde yer alan atıfların incelenmesine dayanır ve bilim dallarının özellikleri ve meydana gelen değişiklikleri incelemede sıklıkla kullanılan bir yöntemdir (Üsdiken ve Erden

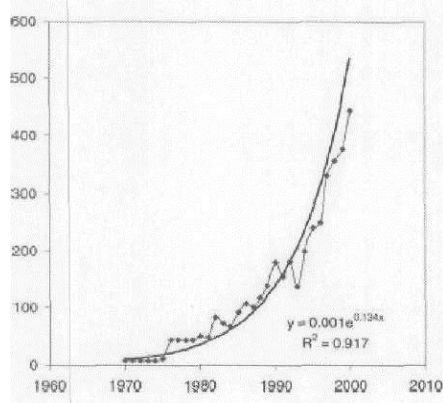
2002:97). İçerik analizi ise sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesine yönelik olarak (Sert vd., 2012:2), belirli usuller çerçevesinde bir veya daha fazla metinden mesaj veya mesajın taraflarına yönelik sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Weber 1990:9; Özdaşlı ve Çelikkol 2012:145).

Ülkemizde yönetim alanı üzerine hatırı sayılır bir yazın birikimi olduğu söylenebilir (Üsdiken ve Erden 2002:92). Yazında bu yayın birikiminin incelenmesine yönelik çeşitli çalışmaların bulunduğu görülmektedir. Örneğin Berkman ve Kozan (1979) ile Berkman (1987) amme idaresi dergisinin makalelerini konu, yöntem, yazar ve yıllara göre dağılım gibi konularda incelemiştir. Benzer bir şekilde Al ve arkadaşları (2010) Bilig dergisini atıf yönünden ağ analizi ile incelemiştir. Polat ve arkadaşları (2013) Atatürk Üniversitesi İİBF dergisini içerik ve atıf yönünden incelemiştir. Armutlu ve Arı (2010) yönetim alanındaki moda üzerine bir araştırma yaparak toplam kalite yönetimi, kalite çemberleri, değişim mühendisliği, kıyaslama, personel güçlendirme ve altı sigma konularında yazılan lisansüstü tezleri incelemiş ve bu konulara olan ilgiyi yıllar itibarıyla ortaya koymuştur. Yönetim organizasyon kongresinde sunulan bildirimler Özen (2000) tarafından içeriğine yönelik olarak, Yozgat ve Kartaltepe (2009) ve Kırkbeşoğlu ve arkadaşları (2014) tarafından atıf analizi ile incelenmiştir. Kızıldağ ve Özkara (2014) Yönetim Organizasyon Kongrelerindeki örgütsel davranış alanındaki bildirimleri yazar sayısı, bildiri sayısı, kullanılan yöntem ve bildiri temalarının tekrar sayısına göre incelemiştir. Üsdiken ve Erden (2002) dört akademik derginin 1990-1996 yılları arasındaki makalelerini inceleyerek örgütsel davranış makalelerinde en fazla atıf alan yayınları ortaya koymuşlardır. Duygulu ve Sezgin (2014) Türkiye’de örgütsel davranış yazını üzerine yapılmış doktora tezlerini yıllar, üniversiteler, örneklem sayısı, araştırma yöntemi, değişken türü yönünden incelemişlerdir. Örgütsel davranış yazınının geneli ile ilgili bu tür çalışmaların yanında bir değişken ile ilgili yazını inceleyen çalışmalarda yazında bulunmaktadır. Örneğin Akdeve ve Köseoğlu (2013) iş etiği konusundaki lisans üstü tezleri üniversite, danışman, araştırma yöntemi, örneklem, diğer değişkenler ile olan ilişkisi yönünden incelemişlerdir. Baş ve arkadaşları (2014) entelektüel sermaye alanında lisans üstü tezleri incelemiştir. Kutanis ve arkadaşları (2015) örgüt kültürü üzerine yapılmış lisansüstü tezlerini incelemiş ve yapılan çalışmalarda örgüt kültürünün diğer değişkenlerle kurulan ilişkileri, yeni model ve örgüt kültürü boyutu önerisi, kullanılan ölçekler yönüyle incelemiştir. Alparıslan ve Oktar (2015) Türkiye’deki lider üye etkileşimine ilişkin makaleleri kullanılan ölçekler, örneklem ve diğer değişkenler ile olan ilişkileri yönünden incelemiştir.

1.2.Ağ Analizi

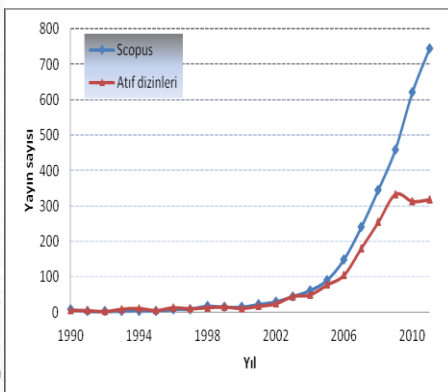
Ağ analizi makalelerin içerik analizinde kullanılan bir yöntemdir. Karagöz ve (2014), Turgut ve Begenirbaş (2014), Al ve arkadaşları (2010) , Benckendorff (2009), Hu ve Racherla (2008), içerik analizinde ağ analizinin kullanıldığı çalışmalara örnek olarak gösterilebilir. Ağ analizi bir topluluğun bağlantı ve ilişkilerine odaklanan ve bu ilişkileri görsel hale getirerek modelleyen sosyoloji, antropoloji, sosyal psikoloji, iletişim, ekonomi, matematik gibi birçok alanda ağın karmaşıklık derecesini, ağ içindeki aktörlerin konumlarını, güçlü ve zayıf yanlarını analiz etmekte kullanılan bir yöntemdir (Turgut ve Begenirbaş 2014:680, Freeman 2004; Scott 1988).

Sosyal ağ araştırma yöntemi ülkemizde çok bilinen ve uygulanan bir araştırma yöntemi değildir. Ancak, yurt dışında özellikle kurumsal iktisat alanının son yıllarda ilgi görmesiyle popülerliği giderek artan bir alandır. Bir çok disiplinde olduğu gibi yönetimde de ağ araştırmalarının hacmi son yıllarda radikal bir şekilde artmıştır (Borgatti ve Foster 2003:991). Borgatti ve Foster (2003) bu araştırmaların gelecekteki durumları ile ilgili Şekil 1(a)'da gösterilen bir projeksiyon sunmuşlardır. Al ve arkadaşları (2012) ağ analizi ile ilgili yazının gelişimini incelemişlerdir. Bu inceleme neticesinde Şekil 1 (b)'de görüldüğü üzere sosyal ağ analizi ile ilgili yayınların 2003 yılından itibaren önceki yıllara göre belirgin bir şekilde arttığı belirlenmiştir. Sosyal ağ analizi ile ilgili yapılan çalışmaların atıf dizinleri için %81'i, Scopus için %87'si 2006 yılı ve sonrasında yapılmıştır. Böylece Borgatti ve Foster'in (2003) de sunduğu sosyal ağ analizi ile ilgili yayınlardaki artışa dair projeksiyonun gerçekleştiği Al ve arkadaşları (2012) tarafından doğrulanmıştır. Bu durum gelecekte de sosyal ağ analizi ile ilgili çalışmaların artarak süreceği ve özellikle ülkemizde bu alana yönelik çalışmaların yapılmasının önemini göstermektedir.

Şekil 1 (a)

İçinde sosyal ağ terimi geçen (social network) yayın özetlerinin sayısındaki artışın, yıllara göre grafiği

Şekil 1 (b)

Veri tabanlarındaki sosyal ağ analizi ile ilgili çalışmaların yıllara göre dağılımı (Al vd. 2012:8).

Geleneksel araştırma yöntemlerinden temel farklılıkları olan bu yeni yaklaşım (Emirbayer ve Goodwin 1994), örgütleri ve ekonomiyi şekillendiren sosyal dinamiklerin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır (Sözen ve Esatoğlu 2010:129). Doğrusallığın doğada bizim sandığımızdan çok daha az bulunduğu ve asıl olanın karmaşıklık olduğunun anlaşılmasından sonra, bu karmaşıklığın ifade edilmesi sorunu ile karşı karşıya kalınmıştır. İşte bu noktada karmaşık ağların çizilmesi, sınıflandırılması, analiz edilmesi ve yorumlanması gerekmiş ve zaman içinde ortaya çıkan ve veya karmaşıklık biliminde çok sık kullanılan bir kavramla beliren ağ bilimi bu araştırmaları yapma görevini üzerine almıştır. Ağlar, sistemi oluşturan parçaların karşılıklı etkileşimi ile beliren karmaşık sistemleri göstermenin paradigmatik bir yolu olarak karşımıza çıkmaya başlamıştır (Gürsakal 2009:41). Ağ analizi dünyayı biçimsel ve biçimsel olmayan ilişkileri ile birlikte görmeyi sağlar. Ağlar, düğümler ve bu düğümler arasındaki bağlantılardan oluşur. Ağlar ilişkili en azından iki düğüm ile başlar ve çok sayıda düğümü içerebilir (Gürsakal 2009:68-69). Ağ analizi ile ağdaki aktörlerin (çalışmada örgütsel davranış değişkenleri, üniversiteler ve akademik ünvanlar) ağdaki konumları ve farklı aktörleri bir birine bağlama güçleri ortaya konulabilmektedir.

1.3.Ağ Analizi Ölçütleri

Ağ analizi çalışmalarında merkezilik (derece, yakınlık, arasındalık ve öz vektör merkeziliği) yoğunluk, özvektör merkeziliği, arasındalık, yarıçap gibi ölçütler kullanılmaktadır. Bu ölçütler ağın karmaşıklığını, ağ da yer alan aktörlerin konumlarını, zayıf ve güçlü yönlerini, bilgi akışını ve kilit aktörün kim olduğunu belirten ölçütlerdir (Gürsakal 2009). Ağ yapılarında merkezlik, düğümlerin (çalışmada anahtar kelimeler, üniversiteler ve akademik ünvanlar) ağ yapısındaki etkililiğini belirten ve düğümler arasında derecelendirme yapılmasını sağlayan önemli bir ölçüttür. Bir ağda derece merkeziliği, bir düğümün diğer düğümlerle olan doğrudan bağlantılarının sayısını ifade eder. Daha açık bir ifadeyle, derece merkeziliği bir düğümün ağ içerisinde çevresinin ne kadar geniş olduğunu gösterir (Sözen ve Esatoğlu 2010:129).

Yakınlık, bir düğümün ağdaki diğer düğümlerle en kısa uzaklıklarının terslerinin toplamıdır. Bir düğümün ağdaki diğer aktörlere ne kadar hızlı bağlanabileceğini ve bilgiye erişim yeteneğini göstermektedir. Yüksek dereceye sahip olan bir düğümün, yüksek yakınlığa da sahip olması gerekli bir koşul değildir. Düğümler arasındaki bağlantıların, zayıf veya güçlülüğü yakınlık (closeness) ölçüsü ile ölçülebilmektedir. Bir ağda yer alan bir düğümün yakınlık değeri yüksek ise düğümlerin, diğer düğümlere göre bilgiye erişim yeteneklerinin daha fazla olmaktadır (Gürsakal 2009:92-93).

Ağda düğümlerin yakınlık ölçüsü tek başına önemli değildir. Yakın ölçüsünden daha önemli olan düğümün diğer düğümlerle en kısa patikalarda bulunmasıdır. Arasındalık (Betweenness), bir düğümün ağdaki diğer düğümler arasında bulunmasının derecesidir. Arasındalık bir düğümün birbirleriyle doğrudan bağlantılı olmayan düğümlerle ne ölçüde doğrudan bağlantı içinde olduğunu gösterir. Arasındalık değeri yüksek olan düğümler ağdaki bilgi akışını kontrol eder ve diğer düğümler arasında köprü vazifesi görür (Gürsakil 2009:94).

2.YÖNTEM

Her bir bildiri ile ilgili olarak o bildirinin başlığı, anahtar kelimeleri ve özeti incelenmiş ve böylelikle bildiride yer alan değişkenler bir arada kullanılmış değişkenler olarak değerlendirilip, bu değişkenler arasındaki ilişki bağı bir arttırılacak şekilde bir matris oluşturulmuştur. Örneğin bir bildiride örgütsel vatandaşlık davranışı değişkeni ile sosyal sermaye değişkeni kullanılmış ise oluşturulan matristeki bağ sayısı bir arttırılmıştır. Yani daha önce bu iki değişken bir arada kullanılmamışsa bağ sayısı 1, daha önce 2 makalede bir arada kullanılmışsa bağ sayısı 3 olarak yazılmıştır.

Bildiriyi hazırlayan yazarların üyesi oldukları üniversitelerde benzer bir işleme tabi tutulmuştur. Bildiri birden fazla üniversiteye mensup yazarlar tarafından beraber hazırlanmışsa bu üniversiteler arasında bir bağ olduğu anlamına gelir. Bu bağlardan oluşan bir ilişki matrisi oluşturulmuştur.

Bu matrislerin oluşturulabilmesi için Excel elektronik tablolama programında değişkenler ve yazarların ilişkisini ortaya koymak maksadıyla birer tablo oluşturulmuştur. Bu tablolarda her bir bildiri numarası satırlarda tekrar edecek şekilde bildirideki değişkenler ve yazarlar yazılmıştır. Örneğin birinci bildiri psikolojik dayanıklılık, tükenmişlik ve özdeşleşme değişkenleri ile ilgili ise satırlarda birinci bildiri tekrar edecek şekilde kodlanmıştır. Aynı şekilde birinci bildiri Gazi ve Melikşah Üniversitelerine mensup akademisyenlerce hazırlandığından birinci bildiri satırda tekrar edecek şekilde bu üniversiteler kodlanmıştır.

Tablo.1: Excel Tablo Örneği

Bildiri Numarası	Anahtar Kelime	Bildiri Numarası	Yazar (Üniversite)	Bildiri Numarası	Yazar (Unvan)
1	Psikolojik Dayanıklılık	1	Gazi Üni.	1	Arş.Gör.
1	Tükenmişlik	1	Başkent Üni.	1	Yrd.Doç.Dr.
1	Özdeşleşme	2	Melikşah Üni.	1	Doç.Dr.

Oluşturulan Excel tabloları hazırlanan bir Visual Basic makrosu ile satır ve sütunlarda değişkenler ve üniversiteler, satır ve sütunların kesiştiği hücrelerde bu değişken ve üniversitelerin aynı bildiride bulunma sıklığı şeklinde bir ilişki matrisine dönüştürülmüştür. Oluşturulan matrisler “Ucinet” ağ analiz programına aktarılmış ve bu program vasıtasıyla merkezilik ve arasındalık değerleri belirlenmiştir. Ayrıca ağın görsel olarak çizimi de bu program vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir.

3.BULGULAR

Çalışmada örgütsel davranış kongrelerindeki bildiri kitapçığında yer alan bildiriler incelenmiştir. Örgütsel davranış kongreleri ulusal ve uluslararası yazında odak haline gelen örgütsel davranış alanı ile ilgili akademisyenleri bir araya getiren ve alandaki çalışmaları bir araya getiren bir niteliktedir. Kurumsallaşma yolunda ilerleyen kongrenin ilki 15-16 Kasım 2013 tarihlerinde Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesinin ev sahipliğinde Sakarya’da gerçekleşmiştir. Kongrede 177 bildiri başvurusu yapılmış bu bildirilerden 72’si sözlü sunum ve 27’si poster bildiri olmak üzere toplam 99 bildiri kabul edilmiş bu bildirilerden 65’i sözel, 15’i poster bildiri olmak üzere toplam 80’i bildiri kitabında yer almıştır. Bildiriler 70 farklı üniversite ve kurumdan yazarlarca hazırlanmıştır. Üniversite ve kurumların bildirilere katkısı incelendiğinde Kara Harp Okulunun (KHO) 14, Gazi Üniversitesinin 6, İstanbul, Marmara ve Sakarya Üniversitelerinin 5, Dumlupınar, Başkent, Hacettepe, Hitit Üniversiteleri ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı (KKK) 4 bildiride katkısı olduğu görülmektedir.

Birinci Örgütsel Davranış kongresi bildiri kitabında yer alan bildirilerin değişkenlerin ve bildiri yazarlarının mensubu olduğu üniversitelerin derece merkeziliği ve arasındalık dereceleri Tablo 2’de görülmektedir. Sonuçlar incelendiğinde örgütsel vatandaşlık davranışının ve liderliğin derece merkeziliğinin 26 olarak en yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Örgütsel vatandaşlık davranışının (ÖVD) arasındalık değeri 552 iken liderliğin 619 olduğu görülmektedir. Bu durum örgütsel vatandaşlık davranışı ve liderliğin aynı sayıda bağ sayısı olmasına karşın liderliğin daha fazla değişkeni bir birine bağladığı şeklinde değerlendirilebilir. İşkoliklik ve yenilikçi davranışın derece merkeziliği değerleri tükenmişlikten daha düşük olmasına rağmen arasındalık değeri tükenmişlikten daha yüksektir. Bu durumda işkolikliğin ve yenilikçi davranışın tükenmişlikten daha az çalışılmasına karşın diğer değişkenler arasında daha fazla köprü rolü oynadığı söylenebilir.

Tablo.2: 1'inci Örgütsel Davranış Kongresi Bildirilerinin Derece Merkeziliği ve Arasındalık Değerleri

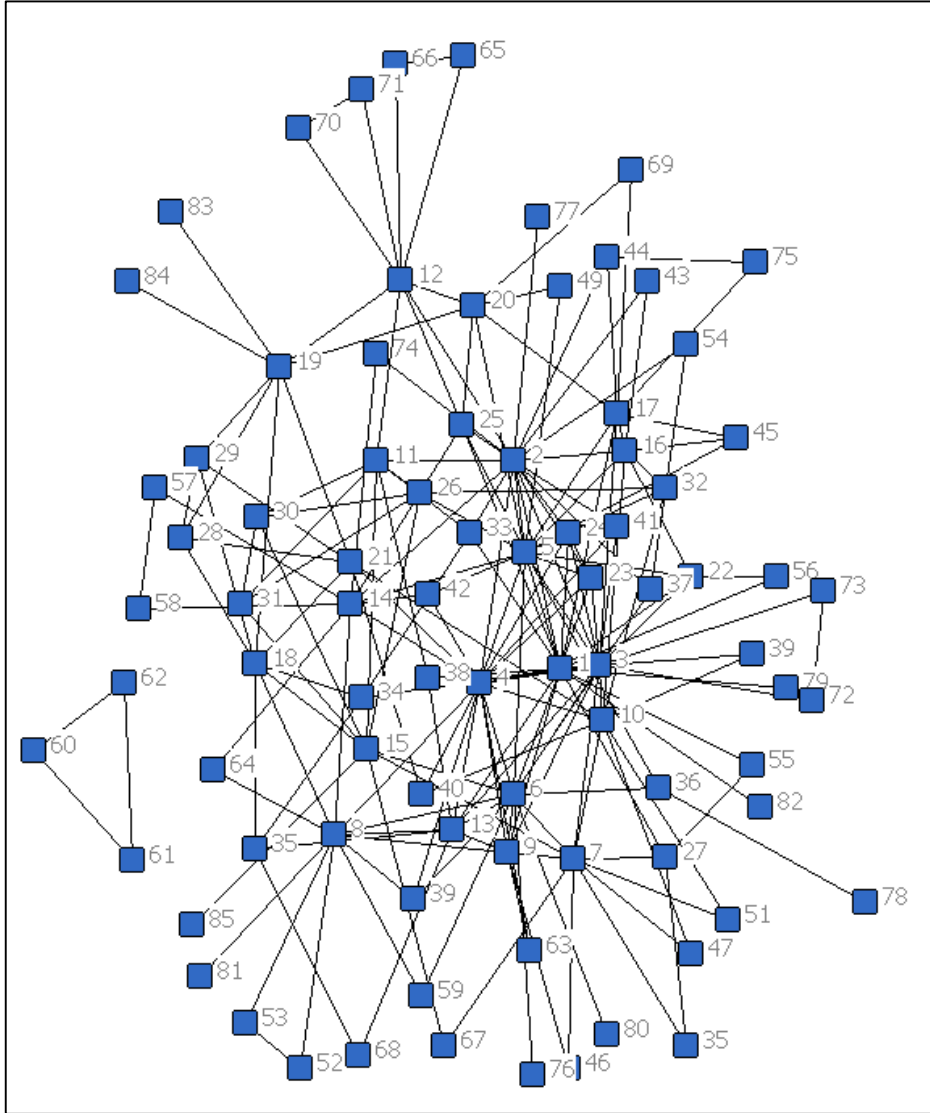
S.N	Değişken	Derece	Arasındalık	Üniversite	Derece	Arasındalık
1	ÖVD	26	552	KHO	11	173
2	Liderlik	26	619	Sakarya Ü.	6	89
3	Bağlılık	25	390	Gazi Ü.	5	173
4	İşten ayrılma niyeti	25	431	Hitit Ü.	5	4
5	Performans	23	465	Başkent Ü.	4	87
6	İş Tatmini	19	454	Melikşah Ü.	4	4
7	Tükenmişlik	15	238	Nevşehir Ü.	4	119
8	İşkoliklik	13	349	KKK	4	0
9	Özdeşleşme	11	104	Ahi Evran Ü.	3	0
10	Stres	11	163	Hava İk.Bak.Mrk. Komutanlığı	3	0
11	Örgüt İklimi	11	136	Gedik Ü.	3	4
12	Yenilikçi Davranış	11	377	Dumlupınar Ü.	3	68
13	Birey-örgüt uyumu	11	144	Gaziosmanpaşa Ü.	2	0
14	Kişilik Özellikleri	10	261	Haliç Ü.	2	3
15	Mobbing	10	240	Dicle Ü.	2	24
16	Motivasyon	9	55	Selçuk Ü.	2	1
17	Güven	9	161	İstanbul Ü. Kocaeli	2	1
18	Dışlanma	8	184	Belediyesi	2	0
19	Örgüt Kültürü	8	233	Gelişim Ü.	2	0
20	Bilgi paylaşım	7	121	Yalova Ü.	2	24
21	Rol Çatışması	7	127	Uludağ Ü.	2	46
22	Örgütsel Adalet	6	13	Yüzüncü Yıl Ü.	2	0
23	Ekip-Üye Etkileşimi	6	0	Kırklareli Ü. Süleyman	2	0
24	Göreceli yoksunluk	6	0	Demirel Ü.	2	0
25	Sosyal sermaye	6	75	THK Ü. Hacettepe	2	0
26	Sosyal Destek	6	52	Ü.	2	24
27	İş-yaşam dengesi	5	31	Halkbank	1	0
28	Cam tavan sendromu	4	0	Ishik University	1	0
29	Basmakalıp yargılar	4	0	MEB	1	0
30	İşyeri nezaketsizliği	4	0	MSB	1	0
31	Saldırgan davranış	4	0	Uşak Ü.	1	0
32	Negatif Duygusallık	4	9	Boğaziçi Ü.	1	0

S.N u	Değişken	Dere ce	Arasında lık	Üniversite	Dere ce	Arasında lık
33	İzlenim Yönetimi	4	15	Gümüşhane Ü. Indiana University of Pennsylvania	1	0
34	Duygusal Zekâ	4	34	Akdeniz Ü. İstanbul	1	0
35	Psikolojik sermaye	4	14	Teknik Ü. Ekonomi Bakanlığı	1	0
36	Öğrenme	3	80	Erciyes Ü. Tunceli Ü. Cumhuriyet Ü.	1	0
37	Yaşam Tatmini Üretkenlik Karşıtı	3	16	İnönü Ü. Fırat Ü. KTO	1	0
38	Davranışlar	3	11	Karatay Ü. Niğde Ü. Yıldız	1	0
39	İş-aile çatışması	3	0	Teknik Ü. Okan Ü. Özyeğin Ü. Kahramanm araş Sütçü	1	0
40	Rol Belirsizliği	3	0	İmam Ü. Lefke	1	0
41	işte kendilik kontrolü	3	0	Avrupa Ü. Erzincan Ü. Yıldırım	1	0
42	Duygusal emek	3	0	Beyazıt Ü. HKK Dokuz Eylül Ü.	1	0
43	Takım çalışması	3	0	İzmir Katip Çelebi Ü. Adana Bilim ve Teknoloji Ü.	1	0
44	Etik	3	17			
45	Psikolojik Güçlendirme	3	0			
46	Psikolojik Dayanıklılık	2	0			
47	Zihinsel kayıplar	2	0			
48	Psikolojik sermaye	2	0			
49	Sosyo-tekniik perspektif	2	0			
50	İş-Aile Çatışması	2	0			
51	Başa çıkma	2	0			
52	Karoshi	2	0			
53	Sağlık Problemleri	2	0			
54	Özyeterlilik Algısı	2	0			
55	Mutluluk	2	0			
56	Algılanan Örgütsel Politika	2	0			
57	Değerler Uyumunu	2	0			

S.N	Derece	Arasında	Üniversite	Derece	Arasında
u	ce	lık		ce	lık
58	2	0			
59	2	0			
60	2	0			
61	2	0			
62	2	0			
63	2	0			
64	2	0			
65	2	0			
66	2	0			
67	2	0			
68	2	0			
69	2	0			
70	2	0			
71	2	0			
72	2	0			
73	2	0			
74	2	0			
75	2	0			
76	1	0			
77	1	0			
78	1	0			
79	1	0			
80	1	0			
81	1	0			
82	1	0			
83	1	0			
84	1	0			
85	1	0			

Bildiri yazarlarının mensubu olduğu üniversitelerin ağ yapısı incelendiğinde, Kara Harp Okulu (KHO)'nun 11 derece merkeziliği ile merkezde olduğu görülmektedir. Bunun yanında Gazi üniversitesinin derece merkeziliğinin 5 olmasına rağmen arasındalık değerinin (173) KHO ile eşit olduğu görülmektedir. Yine Nevşehir, Sakarya, Başkent, Dumlupınar Üniversitelerinin arasındalık değerlerinin yüksek olduğu ve bu üniversitelerin diğer üniversiteler arasında köprü rolü oynadığı değerlendirilmiştir. KHO'nun 14 bildiride yazarlarının bulunmasına rağmen derece merkeziliği değerinin 11 olması KHO'dan bildiri hazırlayan yazarların genellikle kendi aralarında veya tek yazar olarak hazırladıkları sonucunu doğurmaktadır. Yine İstanbul Üniversitesinin 5 bildiride katkısı bulunmasına rağmen derece merkeziliği

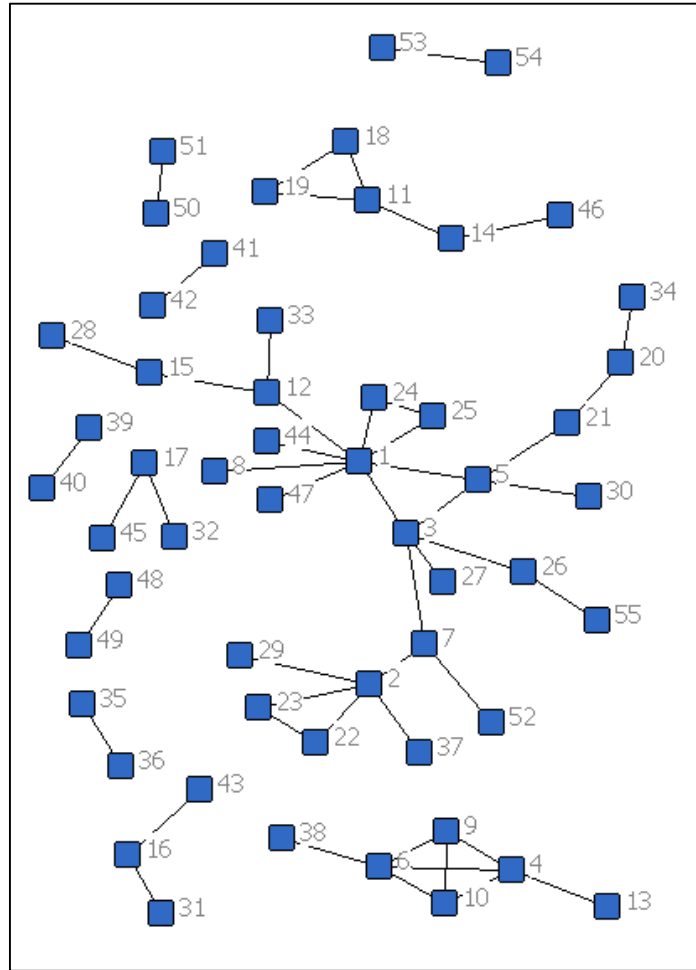
değerinin 2 olması bu üniversite mensuplarının kendi içinde kapalı bir ağ oluşturduklarının göstergesi olduğu değerlendirilmektedir.

Şekil 1 : 1'inci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Değişkenler Ağının Çizgesi

Değişkenlere ait ağın çizgesi Şekil 1'de görülmektedir. Şekilden de görüldüğü üzere 1 (ÖVD) ve 2 (Liderlik) numaralı düğümler merkezdedir. 60 (Panarchy Teorisi), 61 (Ekolojik Yaklaşım) ve 62'nci (Grup Gelişim Süreci)

düğümlemler kendi aralarında bir triad oluşturmuşlardır. Bu triad ana ağ düzeneğinden soyutlanmış haldedir. Bu değişkeleri ana ağ düzeneğine bağlayacak bir bildiri kurgulanabilir. Şekil 2’de ise, bildiri yazarlarının mensubu olduğu üniversitelerinin çizgesi görülmektedir. Bu ağın değişkenler ağı kadar bütünlük bir yapıda olmadığı ve bir birinden kopuk diad ve triadların yoğunlukta olduğu görülmektedir.

Şekil 2 : 1’inci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Üniversitelere Ait Ağın Çizgesi

Bildiri yazarlarının unvanlarının derece ve arasındalık değerleri Tablo 3’de verilmiştir. Tablodan da görüldüğü üzere ağın merkezinde yardımcı doçentler bulunmaktadır. Doçentlerin bağ sayısı 30, araştırma görevlilerinin 28,

profesörlerin 23, öğretim görevlilerinin 20, doktorların 18, doktora öğrencilerinin 17 ve yüksek lisans öğrencilerinin ise 2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo.3: 1'inci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Göre Derece Merkeziliği ve Arasındalık Değerleri

S.Nu	Unvan	Derece	Arasındalık
1	Yrd.Doç.Dr.	34	0,2
2	Doç.Dr.	30	2
3	Arş.Gör.	28	0,2
4	Prof.Dr.	23	0
5	Öğr.Gör.	20	0,2
6	Dr.	18	0,2
7	Doktora Öğrencisi	17	3,2
8	YL Öğrencisi	2	0

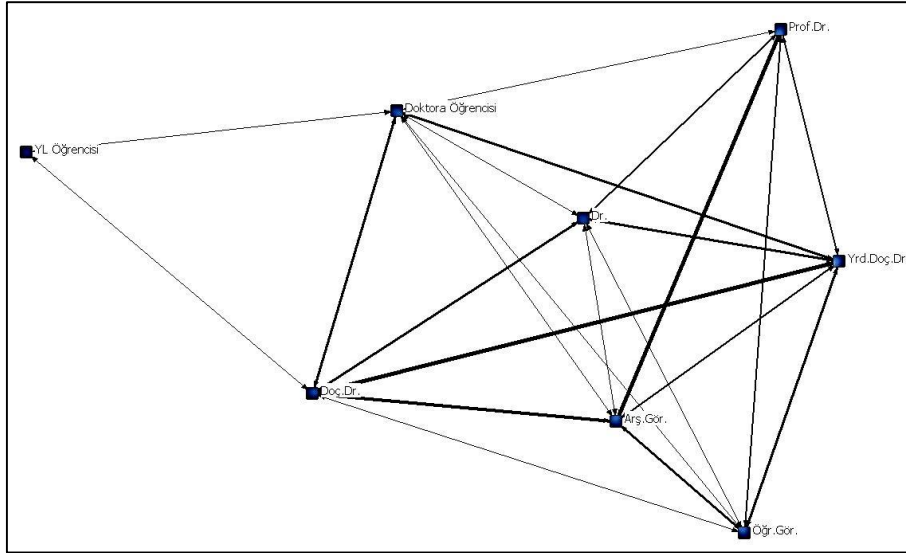
Unvanlara göre ağ matrisi Tablo 4'dedir. Yüksek lisans öğrencileri doçent ve doktora öğrencileri ile bildiri yazmışlar diğer unvanlar ile birlikte bildiri yazmamışlardır. Bağ matrisine göre profesörler ve doçentlerin bir arada yazdığı bildiri de bulunmamaktadır. Doçent ve yardımcı doçentler 10 bildiride birlikte çalışmışlardır.

Tablo.4: 1'inci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Göre Bağ Matrisi

	Arş.Gör.	Yrd.Doç.Dr.	Doç.Dr.	Prof.Dr.	Öğr.Gör.	Dr.	Dok. Öğr.	YL Öğr.
Arş.Gör.		3	7	9	6	2	1	
Yrd.Doç.Dr.	3		10	4	6	5	6	
Doç.Dr.	7	10			2	5	5	1
Prof.Dr.	9	4			4	4	2	
Öğr.Gör.	6	6	2	4		1	1	
Dr.	2	5	5	4	1		1	
Doktora Öğrencisi	1	6	5	2	1	1		1
YL Öğrencisi			1				1	

Birinci Örgütsel Davranış Kongresi bildirilerinin unvanlara göre ağ çizgesi Şekil 3'te görülmektedir. Şekilden de görüldüğü üzere doçentler ile yardımcı doçentler arasında ve profesörler ile araştırma görevlileri arasında

kuvvetli bir bağ olduğu, buna karşılık doçentler ile öğretim görevlileri ve profesörler ile doktora öğrencileri arasındaki bağın zayıf olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 3 : 1'inci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Ait Ağın Çizgesi

Örgütsel Davranış Kongresinin ikincisi 7-8 Kasım 2014 tarihlerinde Melikşah Üniversitesinin ev sahipliğinde Kayseri'de düzenlenmiştir. Kongreye 260 bildiri gönderilmiş bu bildirilerden 120'si sunulmak üzere kabul edilmiş, bu bildirilerden 11'i geri çekilmiş ve 109 bildiri bildiri kitabında yer almıştır. Bildiriler 94 farklı üniversite ve kurumdan yazarlarca hazırlanmıştır. Üniversite ve kurumların bildirilere katkısı incelendiğinde Kara Harp Okulunun 8, İstanbul ve Marmara Üniversitelerinin 7, Sakarya Üniversitesinin 5, Balıkesir, Cumhuriyet, Dokuz Eylül ve Gazi Üniversitelerinin 4 bildiride katkısı olduğu görülmektedir.

Tablo.5: 2'nci Örgütsel Davranış Kongresi Bildirilerinin Derece Merkeziliği ve Arasındalık Değerleri

S.N	Değişken	Derece	Arasındalık	Üniversite	Derece	Arasındalık
u		e	k		e	ık
1	Bağlılık	38	1021	Marmara Ü.	6	46,5
2	İş Tatmini	33	1107	Ordu Ü.	5	39
3	Liderlik	28	912	Gedik Ü.	5	7
4	Performans	26	747	Sakarya Ü.	5	42,5
5	ÖVD	26	415	Balıkesir Ü.	4	28
6	Örgütsel Destek	19	342	Gazi Ü.	4	79
7	İşten Ayrılma Niyeti	18	413	Beykent Ü.	4	7
8	İletişim	16	748	Gediz Ü.	4	0

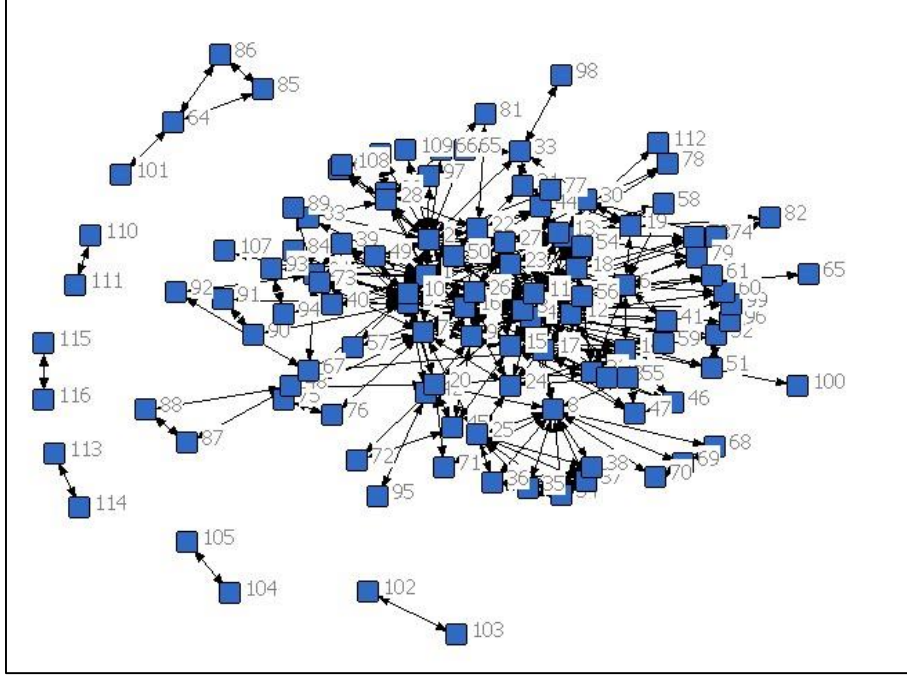
S.N	Değişken	Derece	Arasındalı	Üniversite	Derece	Arasındalı
u		e	k		e	ık
9	Örgütsel Adalet	16	138	HKK	4	28
10	Motivasyon	15	432	İstanbul Ü. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü.	4	48
11	Örgüt İklimi	15	401	Selahaddin Eyyubi Ü.	3	15
12	Psikolojik Sermaye	14	79	Haliç Ü.	3	0
13	Kişilik Özellikleri	14	262	Namık Kemal Ü.	3	39
14	Yenilikçi Davranış	13	205	Başkent Ü.	3	28
15	Tükenmişlik	13	211	İstanbul Ticaret Ü.	3	68
16	Kişi-İş Uyumu	12	75	GYTE	2	0
17	Stres	10	119	Selçuk Ü.	2	0
18	Sinizim	10	72	Hasan Kalyoncu Ü.	2	0
19	Psikolojik sözleşme	9	89	Niğde Ü.	2	1
20	Örgüt Kültürü	9	254	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Ü.	2	15
21	Yaşam memnuniyeti	9	155	İstanbul Bilgi Ü.	2	0
22	Duygusal Emek	9	99	Yalova Ü.	2	0
23	Özdeşleşme	9	75	Aydın Ü.	2	8
24	Birey-örgüt uyumu	8	34	Bahçeşehir Ü. Yıldırım	2	0
25	Çatışma	8	107	Beyazıt Ü.	2	28
26	Güven	8	6	KHO	2	63
27	X ve Y Kuşağı	8	44	Cumhuriyet Ü.	2	39
28	İş-yaşam dengesi	7	53	Melikşah Ü.	2	15
29	Sanal Kaytarma	6	31	Warwick Ü.	2	0
30	İşyeri Nezaketsizliği	6	34	İstanbul Gelişim Ü.	1	0
31	Üretkenlik Karşıtı	6	21	SPK	1	0
32	Davranışlar	6	15	İstanbul Kültür Ü.	1	0
33	Örgütsel Sessizlik	6	116	İstanbul Kavram	1	0
34	Makyavelizm	6	0	MYO Nevşehir	1	0
35	Bireysel Katılım	6	0	Defterdarlığı	1	0
36	Grup Karar Kalitesi	6	0	Katip Çelebi	1	0
36	Grup Karar Verme	6	0		1	0

S.N u	Değişken Süreçleri	Derece	Arasındalı k	Üniversite Ü.	Derece	Arasındalı ık
37	Karara Bağlılık	6	0	Turgut Özal Ü.	1	0
38	Karşılıklı fayda	6	0	TODAİE	1	0
39	Kariyer Memnuniyeti	5	0	KSÜ	1	0
40	Maddiyatçılık	5	0	Fatih Ü. Kemerburgaz	1	0
41	Öğrenme	5	4	Ü.	1	0
42	Güç Mesafesi	4	100	Adıyaman Ü. Adıyaman Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	1	0
43	Güçlendirme Örgütsel	4	0	Nişantaşı Ü.	1	0
44	Yabancılaşma	4	11	Yeditepe Ü.	1	0
45	Mobbing	4	32	Sütçü İmam Ü.	1	0
46	Çalışma Yaşam Alanı	4	0	7 Aralık Ü.	1	0
47	İş Güvencesizliği	4	0	Sıtkı Koçman Ü.	1	0
48	Öz Yeterlilik	4	198	Süleyman Demirel Ü.	1	0
49	İşe Angaje olma	4	0	Erzincan Ü.	1	0
50	İşyerinde Aşk Kişiyse Has (idiosinkratik)	4	0			
51	Anlaşmalar	3	0	Kafkas Ü.	1	0
52	Pozitif Duygular	3	0	Kırıkkale Ü.	1	0
53	Kültürel Zeka	3	0	Arel Ü.	1	0
54	Proaktif Davranış	3	0	Piri Reis Ü. Dokuz Eylül Ü.	1	0
55	Yönetime Dair Algı	3	0	Hacettepe Ü.	1	0
56	Değişim	3	2	Ankara Ü.	1	0
57	Yönetici Desteği	3	0	Mehmet Akif Ersoy Ü.	1	0
58	Durumsal Umut	3	0	Harp Akademileri	1	0
59	Tinsellik	3	0	Anadolu Ü.	1	0
60	Öz Organizasyon	3	0	Uludağ Ü.	1	0
61	Takım Algısı	3	0	Karabük Ü.	1	0
62	Eşduyum Yorgunluğu	3	0	Dumlupınar Ü.	1	0
63	Karar verme tarzları	3	0	K.K.	1	0
64	İntikamcı davranış	3	2			

S.N	Değişken	Derece	Arasındalı	Üniversite	Derece	Arasındalı
u		e	k		e	ık
65	Kariyer Çapaları	3	0	Astsubay MYO Yeni Yüzyıl Ü. Kahramanma raş Sütçü	1	0
66	Toplulukçuluk	3	0	İmam Ü. Kilis 7 Aralık	1	0
67	Değerler	3	19	Ü.	1	0
68	Dedikodu	3	0	Yaşar Ü. Celal Bayar	1	0
69	Gossip	3	0	Ü.	1	0
70	Söylenti	3	0			
71	Duygusal Zeka	3	0			
72	Etik	2	0			
73	Adam kayırmacılık	2	0			
74	Düzenleyici Odaklar	2	0			
75	Kontrol Odağı	2	0			
76	Özel özbilinç	2	0			
77	Örgütsel Politika	2	0			
	Kariyer Uyum					
78	Yetenekleri	2	0			
79	Özdisiplin	2	0			
80	Örgütte Kalma Niyeti	2	0			
81	Toplumsal Cinsiyet	2	1			
82	Duygu Düzenleme	2	0			
83	Örgütsel Çekicilik	2	0			
84	Personel Güçlendirme	2	0			
85	Ast-üst ilişkileri	2	0			
86	Medea sendromu	2	0			
87	Mentorluk	2	0			
	Psikolojik					
88	Güçlendirme	2	0			
89	Bireysel Farklılıklar	2	0			
90	Kurumsal İtibar	2	0			
91	Sosyal Sorumluluk	2	0			
92	Duygulanım	2	0			
93	Çift Örgütlülük	2	0			
94	Dış kaynak kullanımı	2	0			
95	Kaynak Bağımlılığı	1	0			
96	Johari Penceresi	1	0			
97	Örgütsel İmaj	1	0			
98	İzlenim Yönetimi	1	0			
99	Örgütsel Rezilyans	1	0			

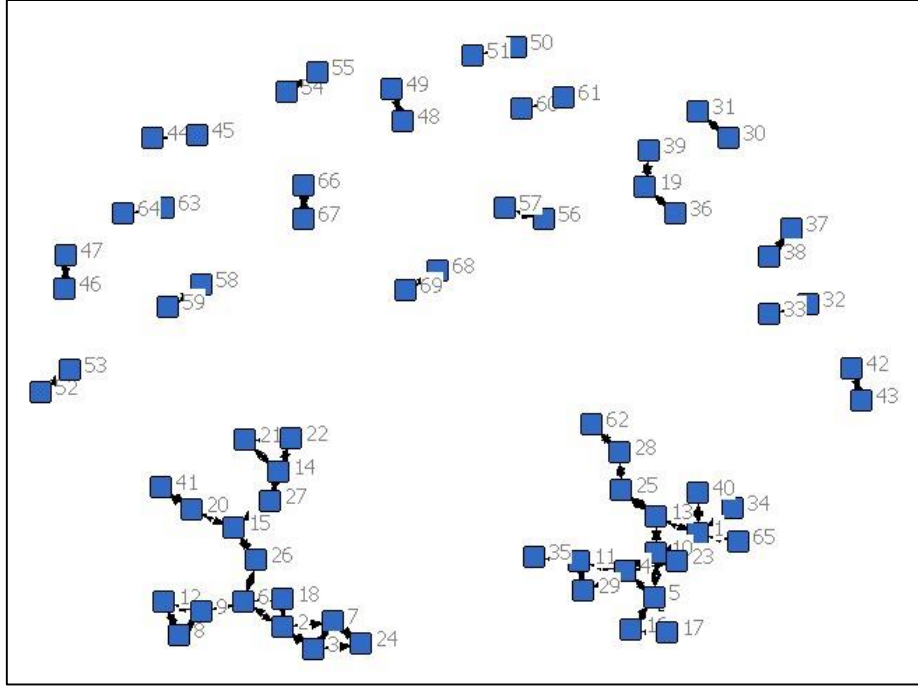
S.N	Değişken	Derece	Arasındalık	Üniversite	Derece	Arasındalık
	Evrensel Bireysel					
100	Değerler	1	0			
101	Duygular	1	0			
102	J. Derrida	1	0			
	Yapıbozumcu					
103	Yaklaşım	1	0			
104	Kariyer Danışmalığı	1	0			
105	Özsaygı	1	0			
106	Kariyer Çapaları	1	0			
107	Hizmet Kalitesi	1	0			
108	İş-Aile Çatışması	1	0			
109	İş özellikleri	1	0			
110	Öğrenilmiş güçlülük	1	0			
111	whistleblowing	1	0			
112	Presenteizm	1	0			
113	İşkoliklik	1	0			
114	İşyeri Yalnızlığı	1	0			
	Kültürel					
115	Deneyimleme	1	0			
116	Örgütsel uyum	1	0			

İkinci Örgütsel Davranış Kongresi bildiri kitabında yer alan bildirilerin değişkenlerin ve bildiri yazarlarının mensubu olduğu üniversitelerin derece merkeziliği ve arasındalık dereceleri Tablo 5’de görülmektedir. Sonuçlar incelendiğinde bağlılığın derece merkeziliğinin 38 olarak en yüksek seviyede olduğu ve ağım merkezinde bulunduğu görülmektedir. İş tatminin (33), liderlik (28), performans (26) ve örgütsel vatandaşlık davranışı (26) merkezde olan diğer değişkenler olarak görülmektedir. Örgütsel vatandaşlık davranışının arasındalık değerinin (415) derece merkeziliği değeri kendisiyle aynı olan performans değişkenine göre bariz bir şekilde düşük olduğu görülmektedir. Bu durum örgütsel vatandaşlık davranışı ve performansın aynı sayıda bağ sayısı olmasına karşın performansın bir birleriyle direk bağa sahip olmayan daha fazla değişkeni birbirine bağladığı şeklinde değerlendirilebilir. Yine motivasyon ve iklim değişkenleri örgütsel vatandaşlık davranışına göre merkezden uzakta olmalarına karşın örgütsel vatandaşlık değişkenine yakın arasındalık değerlerine sahip olması bu değişkenlerin diğer değişkenler arasında örgütsel vatandaşlık davranışı kadar köprü rolü oynadığı şeklinde değerlendirilebilir. Yine iletişim değişkeninin yüksek bir bağlayıcılığının olduğu görülmektedir.

Şekil 4 : 2'nci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Değişkenler Ağının Çizgesi

Bildiri yazarlarının mensubu olduğu üniversitelerin ağ yapısı incelendiğinde (Tablo 5), Marmara Üniversitesinin 6 derece merkeziliği ile merkezde olduğu görülmektedir. Bunun yanında Gazi üniversitesinin derece merkeziliğinin 4 olmasına rağmen arasındalık değerinin 79 ile en yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Gazi üniversitesi yazarları Birinci Örgütsel Davranış Kongresinde olduğu gibi birbirleriyle doğrudan bağı olmayan üniversiteleri bağlamış, bir bakıma üniversiteler arasında köprü vazifesi oynamış olduğu görülmektedir. Yine Yıldırım Beyazıt ve Başkent Üniversitelerinin yüksek arasındalık değerleri olduğu ve bu üniversitelerin diğer üniversiteler arasında köprü rolü oynadığı değerlendirilmektedir. Üniversitelere ait ağ çizgesi incelendiğinde (Şekil 5), ağın Birinci Örgütsel Davranış kongresinde olduğu gibi parçalı bir yapıda olduğu göze çarpmaktadır. Merkezde Marmara Üniversitesinin olduğu bir grup ve bu gruba bağı olmayan merkezde Ordu Üniversitesinin olduğu başka bir grup ve bu iki gruba dahil olmayan triad ve diadlar görülmektedir. Kara Harp Okulunun 8 bildiride yazarlarının bulunmasına rağmen derece merkeziliği değerinin 2 olması Kara Harp Okulundan bildiri hazırlayan yazarların Birinci Örgütsel Davranış Kongresinde olduğu gibi genellikle kendi aralarında veya tek yazar olarak hazırladıkları dolayısıyla kapalı bir ağ oluşturdukları sonucunu doğurmaktadır.

Şekil 5 : 2'nci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Üniversitelere Ait Ağın Çizgesi

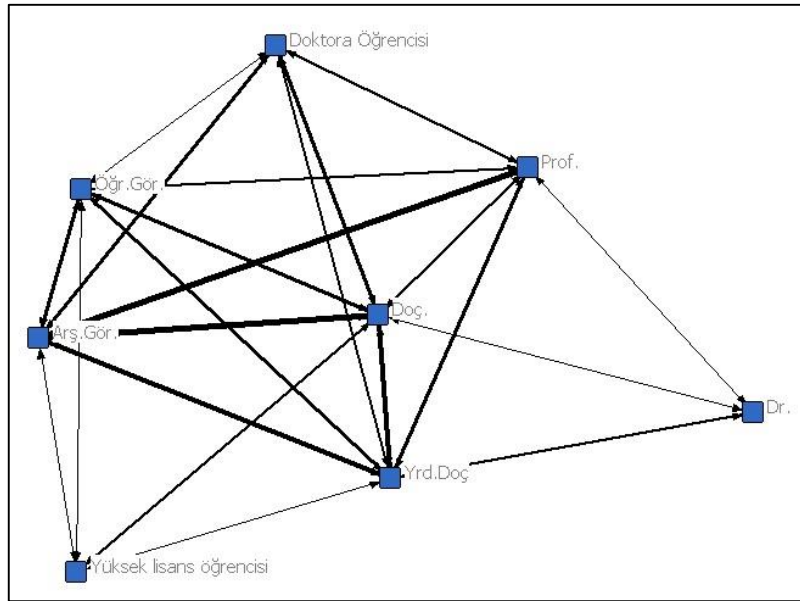
Bildiri yazarlarının unvanlarının derece ve arasındalık değerleri Tablo 6'da bağ sayıları Tablo 7'de verilmiştir. Tablolardan da görüldüğü üzere araştırma görevlileri ve doçentler ağın merkezinde bulunmaktadır. Araştırma görevlilerinin bağ sayısı 52, doçentlerin 51, yardımcı doçentlerin 43, profesörlerin 36, öğretim görevlilerinin 27, doktora öğrencilerinin 23, yüksek lisans öğrencilerinin 9 ve doktorların 7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo.6: 2'nci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Göre Derece Merkeziliği ve Arasındalık Değerleri

S.Nu	Unvan	Derece	Arasındalık
1	Arş.Gör.	52	0,5
2	Doç.	51	2
3	Yrd.Doç	43	2
4	Prof.	36	1
5	Öğr.Gör.	27	0,5
6	Doktora Öğrencisi	23	0
7	Yüksek lisans	9	0
8	Dr.	7	0

Tablo.7: 2'nci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Göre Bağ Matrisi

	Doç.	Prof.	Arş.Gör.	Yrd.Doç.	Dr. Öğrencisi	Öğr.Gör.	Yl.Öğrencisi	Dr.
Doç.		5	14	11	7	7	5	2
Prof.	5		13	8	4	4		2
Arş.Gör.	14	13		11	7	6	1	
Yrd.Doç	11	8	11		3	6	1	3
Dr. Öğrencisi	7	4	7	3		2		
Öğr.Gör.	7	4	6	6	2		2	
YL.Öğrencisi	5		1	1		2		
Dr.	2	2		3				

Şekil 6 : 2'nci Örgütsel Davranış Bildirilerinin Unvanlara Ait Ağın Çizgesi

İkinci Örgütsel Davranış Kongresi bildirilerinin yazarlarının unvanlarına ait ağ çizgesi Şekil 6'da görülmektedir. Şekilden de görüldüğü üzere doçentler ve profesörler ile araştırma görevlileri arasında kuvvetli bir bağ olduğu görülmektedir. Bu durum birinci örgütsel davranış kongresiyle örtüşmektedir. Yine Birinci Örgütsel Davranış Kongresinde olduğu gibi

profesör ve doçentlerin kendi asistanlarıyla çalışmayı tercih ettikleri şeklinde değerlendirilebilir.

SONUÇ

Çalışmada örgütsel davranış kongresinde sunulan bildirimler incelenmiş ve bildirimlerin değişken ve yazarların üniversitelerinin ağ yapısı ortaya konulmuştur. Böylece çalışmada ülke yazınında hangi örgütsel davranış değişkenlerinin birlikte kullanıldığı, hangi değişkenlerin diğer değişkenler arasında bağlayıcı bir rol üstlenerek yapısal boşlukları doldurduğu, hangi değişkenlerin merkezde olduğu ve hangi değişkenlerin diğer değişkenler ile henüz çok fazla birlikte kullanılmamış olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu tespitler neticesinde örgütsel davranış değişkenleri üzerine çalışacak araştırmacılara hangi değişkenlerin sıklıkla bir arada kullanıldığı ve hangi değişkenlerin niş olarak henüz çok fazla araştırılmadığı ve değişkenler arasındaki bağlantıları sağlamak için hangi değişkenlerin ön plana çıktığı hususunda yol gösterilebileceği düşünülmüştür. Çalışma ile aynı zamanda örgütsel davranış alanında hangi üniversitelerin öncü olduğunu ve diğer üniversiteler arasında köprü kurduğu ortaya koyulmuştur.

Çalışmada ortaya konulan birinci ve ikinci örgütsel davranış kongre bildirimlerinin değişken ağ yapısı analiz edilerek bir biriyle ilişkilendirilmemiş değişkenler birbirleriyle ilişkilendirilmiş değişkenler vasıtasıyla ilişkilendirilerek yeni çalışmalar ortaya konulabilir. Örneğin birinci örgütsel davranış değişkenlerinin ağ çizgesi incelendiğinde 7 numaralı değişken (tükenmişlik) ile 35 numaralı değişken (psikolojik sermaye) arasında bir bağ olduğu görülmektedir. Yine aynı çizgeden 9 numaralı değişken (özdeşleşme) ile 7 numaralı değişken (tükenmişlik) arasında bir bağ olduğu da görülmektedir. Fakat 9 numaralı değişken (özdeşleşme) ile 35 numaralı değişken (psikolojik sermaye) arasında bir bağ yoktur. Yani bu iki değişken birlikte çalışılmamıştır. Ağ yapısından 9 ve 35 numaralı değişkenlerin de bir biriyle ilişkili olma ihtimalinin yüksek olduğu değerlendirilebilir. Böylece 35 numaralı (psikolojik sermaye) ile 9 numaralı (özdeşleşme) değişkenlerin beraber kurgulandığı veya bu iki değişkenin 7 numaralı (tükenmişlik) değişkenle beraber kurgulandığı bir çalışma yapılabilir. Diadlar (7 ve 35 numaralı değişkenler arası bağ ile 9 ve 7 numaralı değişkenler arası bağ) aradaki değişken (7 numaralı değişken) vasıtasıyla triad'a dönüştürülebilir.

Çalışma ile Örgütsel Davranış Kongrelerinde sunulan bildirimlerde merkezde yer alan bağlılık, iş tatmini, liderlik değişkenlerinin Kızıldağ ve Özkara (2014) çalışmasında incelenen Yönetim Organizasyon Kongrelerinde de en çok çalışılan beş değişken arasında yer aldığı görülmektedir. Yine örgütsel davranış bildirimlerinde merkeze yakın olan performans değişkeninin yönetim organizasyon kongresi bildirimlerinde altıncı sırada yer aldığı

görülmektedir. Örgütsel davranış kongrelerinde merkezde yer alan örgütsel vatandaşlık davranışının Yönetim Organizasyon Kongrelerinde de en çok çalışılan konulardan olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında Örgütsel Davranış Kongreleri ile Yönetim Organizasyon Kongrelerinin konu bakımında paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Bildiriler incelendiğinde örgütsel vatandaşlık davranışı, liderlik, bağlılık, performans, iş tatmini gibi pozitif örgütsel davranış değişkenlerinin daha merkezde olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında örgütsel davranışta pozitif psikolojiye doğru bir yönelimin olduğu değerlendirilebilir. Bunun yanında işten ayrılma niyeti, tükenmişlik, stres, iş yeri nezaketsizliği gibi negatif değişkenlerinde çalışmalarda yer aldığı görülmektedir.

Araştırma görevlilerin profesör ve doçentler ile birlikte çalışma sayılarının yüksek olması araştırma görevlilerinin genellikle asistanı olduğu akademisyenler ile birlikte çalışmalar yaptığı sonucunu ortaya koymaktadır.

Bulgular neticesinde akademik çalışma yapan akademisyenlerin oluşturduğu ağ yapısının bütünleşik bir yapıya sahip olmadığı görülmüştür. Bu durum, farklı üniversitelere mensup akademisyenlerin birlikte çalışma yapabilmeleri ve özellikle aralarında bağ olmayan üniversitelerin bir arada çalışmalar yapabilmeleri için alanda çalışan akademisyenlerin bir araya gelerek bağ oluşturabilecekleri kongre, sempozyum, seminer gibi olanakların arttırılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bundan sonra yapılacak çalışmalara öneri olarak, Yönetim Organizasyon, İşletmecilik gibi örgütsel davranış ile ilgili kongreler, çalışmada kullanılan yöntemle incelenerek örgütsel davranış konusundaki ülke yazınında kullanılan değişkenlerin ağ yapısı daha genel bir şekilde ortaya konulabilir ve çalışmanın bulguları ile karşılaştırılabilir. Yine uluslar arası yazında aynı yöntem ile bir araştırma yapılarak uluslararası yazın ile Türkiye'deki yazın arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya konulabilir.

KAYNAKÇA

- AKDEVE, E., ve KÖSEOĞLU, M. A. (2013). İş Etiğinin Akademik Örüntüsü Nasıl Gelişiyor? Türkiye’deki Akademik Çalışmalar Üzerine Bir Araştırma. *Sosyoekonomi Dergisi*, Vol 19, pp. :351- 365.
- AL U., SEZEN U. ve SOYDAL İ. (2012) “ Türkiye’nin Bilimsel Yayınlarının Sosyal Ağ Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi” Proje No: 110K044, Ankara.
- AL, U., SOYDAL, İ., YALÇIN, H., (2010). “Bibliyometrik Özellikleri Açısından Bilig’in Değerlendirilmesi”, *Blig*, No 55, pp. 1-20.
- ALPARSLAN, A.M. ve OKTAR, Ö.F., (2015). “Türkiye’de Lider-Üye Etkileşim Kuramına Dair Makale Kapsamındaki Araştırmalar: Bibliyometrik Bir İçerik Analizi”, *Business and Economics Research Journal*, Vol 6, No 1, pp. 107-123.
- ARMUTLU, C. ve ARI, G. S. (2010). Yönetim modalarının yüksek lisans ve doktora tezlerine yansımaları: Bibliyometrik bir analiz. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, Vol 37, No 1, pp. 1-23.
- BAŞ, M., YANGİL, F.M., AYGÜN, S., (2014). “Entelektüel Sermaye Alanında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarına Yönelik Bir İçerik Analizi: 2002-2012 Dönemi”, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Vol 10, No 23, pp. 207-226.
- BORGATTİ S.P., ve Foster, P. C, (2003). "The Network Paradigm in Organizational Research: A Review and Typology", *Journal of Management*, Vol 29, No 6, pp. 991-1013.
- BENCKENDORFF, P. (2009). “Themes and trends in Australian and New Zealand tourism research: a social network analysis of citations in two leading journals (1994-2007).” *Journal of Hospitality and Tourism Management*, Vol 16, No 1, pp 1-15.
- BERKMAN, A.Ü. (1987) “Amme İdaresi Dergisi’nde Yayımlanan Makaleler ve Türk Yönetim Bilimi,” *Amme İdaresi Dergisi*, Vol 20, No 4, pp. 19-42.
- BERKMAN, A.Ü. ve K. Kozan (1979) “Amme İdaresi Dergisi’nde Yayımlanan Makaleler Üzerine Bir İnceleme,” *Amme İdaresi Dergisi*, Vol 2, No 1, pp. 9-26.
- CULNAN MJ. (1986). “The intellectual development of management information systems, 1972–1982: a co-citation”, *Management Science*, Vol 32, No 2, pp.156-172.
- DUYGULU, E. ve Sezgin O.B., (2014). “Türkiye’de Örgütsel Davranış Yazını Doktora Tezlerine Yönelik Bir İnceleme”, 2. Örgütsel Davranış Kongresi , 7-8 Kasım 2014, Kayseri, pp. 17-19.
- EMIRBAYER, M. ve GOODWIN, J. (1994) “Network analysis, culture and the problem of agency”. *American Journal of Sociology*, Vol 99, No 6.
- ERDEM İ., ROBBINS, S.P ve JUDGE, T.A. (2012). *Örgütsel Davranış*, Çev. Ed. İnci Erdem, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- FREEMAN, L.C. (2004). *The development of social network analysis: A study in the sociology of science*. Vancouver: Empirical Press.
- GÜRSAKAL N. (2009) *Sosyal Ağ Analizi*, Dora Yay. Bursa.
- HU, C. ve RACHERLA, P. (2008). “Visual Representations of Knowledge Networks: A Social Network Analysis of Hospitality Research Domain.” *International Journal of Hospitality Management*, Vol 27, No 2, pp 302-312.
- KARAGÖZ, D. ve KOZAK, N. (2014). “Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi’nin Bibliyometrik Analizi: Araştırma Konuları ve Kurumlar Arası İş Birliğinin Sosyal Ağ Analizi ile İncelenmesi.” *Türk Kütüphaneciliği* Vol 28, No 1, pp. 47-61.
- KOÇEL, T. (1999). *İşletme Yöneticiliği*, İstanbul, Beta Yayınları.
- KIRKBEŞOĞLU, E., SÖZEN, C. ve Kurt, E. (2014). “Türkiye’de Örgüt Kuramı Çalışmalarının Bibliyometrik Profili: Atf Ağlarının Dönemsel Karşılaştırması”, 22. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, 22-24 Mayıs 2014, Konya, pp. 197-204.
- KIZILDAĞ, D., ve Özkara, B., (2014). “Türkiye’de Örgütsel Davranış Araştırmalarındaki Yönelimler: Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Örneği”, 2. Örgütsel Davranış Kongresi , 7-8 Kasım 2014, Kayseri, pp. 1-8.

- KUTANIS, R.Ö., Özsoy E., Karakiraz A., Aras M., Erol E., Uslu O., (2015). “Örgüt Kültürü Çalışmalarının Yöntem Ve Kapsam Bakımından İncelenmesi: Lisansüstü Tezler Üzerinden Bir İnceleme”, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, Vol 13, No 1, pp.123-141.
- ÖZDAŞLI K., ve Çelikkol Ö. (2012) “Psikolojik Sözleşme: Kavramsal Çerçeve ve Bir İçerik Analizi” *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Vol 4, No 7, pp.141-154.
- ÖZEN, Ş. (2000). “Türk yönetim/organizasyon yazınında yöntem sorunu: Kongre bildirileri üzerine bir inceleme”, *Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm Araştırmaları Dergisi*, Vol 1, No 1, pp. 89-118.
- PRITCHARD, A. (1969). “Statistical bibliography or bibliometrics?” *Journal of Documentation* 25: 348-349.
- POLAT C., SAĞLAM M., SARI T. (2013). Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Vol 27, No 2, pp 273-287.
- RAMOS-RODRIGUEZ A-R ve RUIZ-NAVARRO J. (2004). “Changes in the intellectual structure of strategic management research: a bibliometric study of the Strategic Management Journal, 1980–2000.” *Strategic Management Journal*, Vol 25, No 10, pp 981–1004.
- SCOTT, J. (1988). “Social network analysis.” *Sociology*, Vol 21, No 1, pp. 109-127.
- SERT, G., Kurtoğlu, M., Akıncı, A. ve Seferoğlu S.S. (2012). “Öğretmenlerin Teknoloji Kullanma Durumlarını İnceleyen Araştırmalara Bir Bakış: Bir İçerik Analizi Çalışması” *Akademik Bilişim*, 1-3 Şubat 2012 Uşak Üniversitesi.
- SÖZEN,H. C. ve ESATOĞLU,A.E. (2010) “Sosyal Ağ Kuramının Bakış Açısıyla Örgütlerde Çatışma Yönetimi”, *Sarem Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Vol 15.
- ÜSDİKEN, B. ve ERDEN, Z. (2002). “1990’lı yıllarda Türkiye’de yönetim alanı: Disiplinin yapısı ve yaklaşımlar”, *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, Vol 1, No 2, pp. 91-112.
- ÜSDİKEN,B. ve PASADEOS, Y. (1993) “Türkiye’de Örgütler ve Yönetim Yazını,” *Amme İdaresi Dergisi*, Vol 26, No 2, pp. 73-93.
- TURGUT, E. ve BEGENİRBAŞ, M. (2014), “Örgütsel Davranış Değişkenleri Arasındaki İlişkinin Ağ Analizi İle İncelenmesi: Journal Of Organizational Behavior Dergisi Örneği.” 22. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi. Konya: Selçuk Üniversitesi, pp. 679-690.
- WEBER, P.W., (1990). *Basic Content Analysis*, 2nd Edition, California: Sage Publications.
- YOZGAT, U. ve Kartaltepe, N. (2009). “Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongre Kitaplarında Yer Alan Bildirilerin Bibliyometrik Profili: Örgüt Teorisi ve Örgütsel Davranış Bildirileri Üzerine Bir Araştırma.” *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*. Vol 2, No 4, pp. 149-165.